

Farský infolist

Gréckokatolíckej farnosti

Zbudza - Oreské

- dobrovoľný príspevok -

13. 5. - 26. 5. 2024 /č. 11/

Svätá Päťdesiatnica

Tento sviatok nás vedie k tomu, aby sme nanovo prežívali nezaslúžený dar Svätého Ducha, zrod Cirkvi a zrod nášho života v Kristovi. Jedno z diel Mikuláša Kavasilu, byzantského teológa zo 14. storočia, nesie práve názov Život v Kristovi. Je komentárom k sviatostiam kresťanskej iniciácie – krstu, myropomazaniu a eucharistii – a k posviacke prestola (oltára) aplikovaných na život veriaceho. Každému kresťanovi sa dáva život v Kristovi a dar Ducha prostredníctvom sviatostí.

Vo všetkých východných obradoch sa pre každú zo sviatostí zdôrazňuje úloha Svätého Ducha a teda dôležitosť epiklézy, čiže jeho zvolávania pri konsekracii chleba a vína a posvätení vody a oleja. V byzantskej tradícii sa začína každá modlitba zvolávaním Ducha, ktorý je „vždy a všade prítomný.“

Päťdesiatnica sa slávi na päťdesiaty deň po Pasche a je jedným z najstarších sviatkov kresťanského kalendára. Tertulián a Origenes o nej v 3. storočí hovoria ako o ročnom sviatku. V 4. storočí tvorí súčasť teologického a liturgického dedičstva rozličných cirkví: pútnička Egéria opisuje jej slávenie v Jeruzaleme. Zachovali sa nám texty od kapadóckych otcov a ďalších kresťanských autorov a v 6. storočí rozličné kondaky Romana Sladkopevca.

Bohoslužobné texty opakovane navrhujú tému obnovy, zmeny vykonanej v srdci ľudí: „Svätý Duch dáva prýštiť prorockým, ustanovuje kňazov, nevzdelaných vyučil v múdrosti, rybárov urobil teológmi, pevne udržuje celé harmonické usporiadanie Cirkvi.“

Dar Ducha, ktorý obnovuje učeníkov, ktorý obnovuje celú Cirkev, podčiarkuje aj vlastný tropár sviatku: „Požehnaný si, Kriste, Bože náš, rybárov si urobil nado všetko múdrymi, keďže si im zoslal Ducha Svätého, a cez nich si celý svet ulovil, Milujúci človeka, sláva tebe.“

V bohoslužbách tohto dňa vynikajú tri veľké modlitby na sklonenie kolien, ktoré sa prednášajú na večerni v nedeľu; táto večiereň sa často slávi bez prerušenia hneď na konci božskej liturgie. Jedná sa o tri modlitby, ktoré majú formu skoro ako liturgické prefácie, kde sa vzýva tajomstvo Boha a všetko to, čo urobil pre záchranu človeka: „Pane obetovaný, bezúhonný, nekonečný, neviditeľný, nedosiahnuteľný, nevyjadriteľný, nemeniteľný, nezmerateľný, nesmrteľný, Bože Otče nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý si pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies, mocou Ducha vzal si si telo z Márie Panny, daj tvojmu ľudu plnosť tvojej lásky a posväcuj nás mocou svojej ruky.“ Tieto modlitby sa recitujú pokľáčačky nie preto, žeby mali kajúci charakter, ale aby označovali moment zvolávania a prijatia Svätého Ducha.

Slávenie Päťdesiatnice ako trojičnej teofánie (bohozjavenia) zdôrazňuje, že dnes dar Ducha Cirkvi a každému kresťanovi je darom celému Božiemu ľudu. Skutky svätých apoštolov (2, 4) hovoria, že všetci boli naplnení Svätým Duchom, a vskutku všetci pokrstení sa stávajú pneumatofori, totiž nositeľmi Ducha. Dar Ducha je darom jednoty. Skutky sv. apoštolov zdôrazňujú jednotu kresťanov. Päťdesiatnica je vnímaná ako protiklad Babylonskej veže, pretože Svätý Duch prináša jednotu a uschopňuje nás hovoriť jedným hlasom. Dar Ducha je aj darom rôznorodosti – ohnivé jazyky zostúpili na každého z prítomných. Päťdesiatnica vskutku neruší rôznorodosť, ale umožňuje, aby táto rôznorodosť – to znamená byť sami sebou, ako sme, s našimi osobitosťami – prestala byť motívom rozdelenia.

Napokon si všimnime ikonu Päťdesiatnice. Je to liturgická ikona. Apoštoli sú zhromaždení ako pri slávení liturgie, okolo prázdneho trónu, ktorý je pripravený pre Krista. Prítomnosť Petra a Pavla označuje prítomnosť celej Cirkvi zhromaždenej Svätým Duchom. Rodí sa v situácii hlbokého spoločenstva medzi apoštolmi, v kontexte, z ktorého by malo vyvierat' aj spoločenstvo celej Cirkvi, celého sveta.

Oznamy :

- *odpust Svätého Ducha v Bazilike minor v Michalovciach 18. a 19. 5. 2024*
- *odchod autobusu do Litmanovej: **Zbudza - 6:00***

Oreské - 6:15

Kristus medzi nami !

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 13. 5.	<i>sv. Glykéria, mučenica</i>	
	18:00 + Helena (r. Pencáková)	17:00 + Jozefína, Hilár, Anna (r. Zalužicka) /s panychídou/
Ut 14. 5.	<i>sv. Izidor, mučeník</i>	
St 15. 5.	<i>o. Pachomios Veľký, prepodobný</i>	
		18:00 + Milan (r. Chorcholičova)
Št 16. 5.	<i>o. Teodor Posvätený, prepodobný</i>	
	18:00 + Ján (r. Dobrocka)	
Pi 17. 5.	<i>Zakončenie sviatku Nanebovstúpenia</i>	
	18:00 + Cyril (r. Badidova)	
So 18. 5.	<i>Sobota pred Päťdesiatnicou - zádušná</i>	
	9:30 Za zosnulých /panychída–hramoty/	8:00 Za zosnulých /panychída–hramoty/
Ne 19. 5.	<i>Svätá Päťdesiatnica (7. hlas) (myrovanie)</i>	
	10:00 Za farské spoločenstvo	8:30 ZBP Juliana (r. Havrilčáková)

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 20. 5.	<i>Pondelok Svätého Ducha (sprievod okolo chrámu)</i>	
	18:30 ZBP Peter, Jozef, Milan s rodinami (r. Puľakova)	17:00 ZBP Renáta s rodinou
Ut 21. 5.	<i>sv. Konštantín a Helana, apoštolom rovní</i>	
St 22. 5.	<i>sv. Bazilisk, mučeník</i>	
		18:00 + Ján, Zuzana (r. Talnagiova)
Št 23. 5.	<i>prepodobný Michal, biskup</i>	
	18:00 + Zuzana, Michal (r. Pastirikova)	
Pi 24. 5.	<i>o. Simeon, prepodobný (voľnica)</i>	
	18:00 + Anna (r. Dzurjanikova)	
So 25. 5.	<i>Zakončenie sviatku Päťdesiatnice Tretie nájdenie hlavy sv. Jána Krstiteľa</i>	
	Farská púť Litmanová	
Ne 26. 5.	<i>1. nedel'a po ZSD - Všetkých svätých (8. hlas)</i>	
	8:30 Za farské spoločenstvo /Zbierka - réžia chrámu/	10:00 ZBP Kristína (r. Kudláčova) /Príspevok na bývanie - farár/

jerej Štefan Jusko tel. 0911 912 553 mail.: jusko.stefan@grkatke.sk
Fb: Farnosť Zbudza-Oreské Web : www.zbudza-oreske.fara.sk